

Gäller för: Intensivvårdsavdelning Alingsås

Giltig från: 2024-11-26

Innehållsansvar: Monika Bielecka Bengtsson, (monbi), Överläkare

Giltig till: 2026-11-26

Godkänd av: Helga Åsgeirsdóttir, (helsg1), Överläkare

Akut överkänslighet, angioödem och urtikaria

Bakgrund

Anafylaktisk reaktion är en akut, svår överkänslighetsreaktion med symptom från flera organsystem: respiratorisk, cirkulatorisk, allmänpåverkan och symptom från hud, slemhinnor och magtarmkanalen.

Vanliga läkemedel: ACE-hämmare, ARB, ASA/NSAID, penicillin

Vanliga födoämnen: nötter, soja, skaldjur, (ägg och mjölk hos små barn)

Angioödem innebär lokal svullnad under huden eller slemhinnor p.g.a. vätskeläckage i interstitiell vävnad. Kan uppstå isolerat, förekomma med urtikaria, eller som en del av anafylaxi. (ACE-hämmare, Angiotensin II-receptorblockade, hereditärt, idiopatiskt)

Kliniska fynd

- Yrsel, illamående, obehagskänsla, buksmärta
- Rinit, konjunktivit
- Obstruktiv andning, astma
- Urtikaria – ytliga ödem, kliande kvaddlar
- Angioödem- ödem djupare i dermis och subcutis (läppar, ögonlock, tunga, munslemhinna, händer, fötter, genitalia)
- Kan utvecklas till anafylaxi: systemisk reaktion från flera organsystem

Behandling

Adrenalin: 1 mg/mL, 0,3–0,5 mg (vuxna) ges intramuskulärt.

Till barn ges adrenalin 1 mg/mL, 0,01 mL/kg, max 0,5 mL=0,5 mg.

Inhalationer: Vid obstruktivitet/bronskospasm ges Ventoline 5 mg/mL

2 mL, samt eventuellt Adrenalin 1 mg/mL 5 mL.

Kortison: Tablett Betametason 0,5 mg 12–16 st, alt. 8 mg iv.

Antihistamin: Tablett Cetirizin 10 mg 1–2 st. eller inj. Tavegyl 1–2 mg långsamt.

Specialfall

ACE-hämmare eller hereditärt angioödem med livshotande angioödem (larynxödem) behandlas med:

- Inj **Ikatibant (Firazyr)** 30 mg X 1–3 sc. (är en bradykininreceptorblockare). Effekt bör ses inom 15–60 min. Vid otillräcklig effekt kan behandlingen upprepas efter 6 timmar. Högst 3 doser inom 24 timmar.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Intensivvårdsavdelning Alingsås

Innehållsansvar: Monika Bielecka Bengtsson, (monbi), Överläkare

Godkänd av: Helga Ásgeirsdóttir, (helsg1), Överläkare

Dokument-ID: SV9761-782711715-563

Version: 3.0

Giltig från: 2024-11-26

Giltig till: 2026-11-26